

КИЇВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТОРГОВЕЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ХАРКІВСЬКИЙ
ТОРГОВЕЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КНТЕУ

МІЖНАРОДНА ЛОГІСТИКА

International Logistics

Ступінь вищої освіти	бакалавр
Навчальний рік	2021/2022
З якого курсу викладається	4
В якому семестрі (-ах) викладається	8
Обсяг дисципліни (годин / ECTS)	180/6
Тижневе навантаження	4 години
Мова викладання	українська
Статус дисципліни	вибіркова

Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Курилова Наталія Михайлівна
Науковий ступінь, вчене звання	Немає
Кафедра	Маркетингу, менеджменту та торговельного підприємництва
Посада	Старший викладач кафедри маркетингу, менеджменту та торговельного підприємництва
Профіль викладача	Google Scholar / ORCID
Контактна інформація	n.kurylova@knute.edu.ua

Анотація

Дисципліна «Міжнародна логістика» призначена для ознайомлення студентів з теоретичними і практичними основами застосування логістики в міжнародному бізнесі. Структура курсу спрямована на формування у студентів цілісного уявлення про форми, засоби та методи здійснення зовнішньо-торговельних закупівель, що застосовуються у міжнародній практиці українськими і зарубіжними підприємствами; вивчення специфічних особливостей експортного товароруху; отримання додаткових знань практичної спрямованості про транспортне забезпечення ЗЕД та про особливості заповнення товаросупровідної документації; глибоке вивчення специфічних особливостей митної логістики, впливу митного регулювання логістичних операцій на міжнародному рівні на ефективність зовнішньо-торговельних угод.

Мета дисципліни – формування у майбутніх фахівців загальних та професійних компетентностей, що сприяють вирішенню професійних завдань в області міжнародної логістики, а також розвиток практичних навичок з організації логістичної діяльності підприємств на міжнародному рівні.

У результаті вивчення дисципліни студент буде

знати:

- сутність, роль і завдання міжнародної логістики;
- основну термінологію міжнародної логістики;
- основні поняття міжнародної логістики та їх інтерпретацію англійською мовою;
- правила здійснення міжнародних логістичних операцій;
- форми організації міжнародної логістичної діяльності;
- елементи міжнародної інфраструктури логістики.
- теоретичні основи системи опису та кодування товару в міжнародній логістичній діяльності;
- нормативно-правове забезпечення міжнародної логістичної діяльності;
- основи митного регулювання логістичної діяльності підприємств;

вміти:

- орієнтуватися в міжнародному середовищі при здійсненні логістичних операцій;
- здійснювати раціональний вибір транспортних засобів для міжнародних поставок;
- організовувати міжнародні поставки товарів на логістичних принципах;
- оптимізувати логістичні операції в рамках міжнародної діяльності;
- оцінювати види і характеристики митних процедур і режимів;
- здійснювати збір, обробку та аналіз інформації в рамках міжнародної логістичної системи;
- використовувати нормативно-правові документи при правовому регулюванні міжнародної логістики;
- застосовувати логістичну термінологію в процесі ділового спілкування з іноземними контрагентами.

Передумови вивчення дисципліни

Знання основ маркетингу послуг, міжнародних економічних відносин, міжнародної торгівлі.

Програма дисципліни

Тема 1. Сутність і фактори розвитку міжнародної логістики

Сутність, роль і завдання міжнародної логістики. Предмет і методи міжнародної логістики. Роль логістики в міжнародному постачанні та розподілі. Роль логістики в організації міжнародних перевезень. Інформаційне забезпечення міжнародної логістики. Глобалізація світового господарства як один з факторів виникнення міжнародної логістики. Регіональний фактор міжнародної логістики. Конкуренція в міжнародній логістиці. Фактори впровадження міжнародної логістики в діяльність підприємств, працюючих на зовнішньому ринку. Проблеми міжнародної логістики. Спосіб реалізації міжнародних логістичних стратегій.

Тема 2. Організаційні аспекти міжнародної логістики

Вплив глобалізації на формування міжнародної логістичної системи. Основні елементи міжнародної логістичної системи. Міжнародна економічна інтеграція та розвиток міжнародної логістики. Організація і методи прийняття рішень в міжнародній логістиці. Форми інтернаціоналізації підприємств та організаційні структури управління міжнародною логістикою. Види логістичних посередників у міжнародній логістиці.

Тема 3. Міжнародні логістичні ланцюги поставок

Міжнародні логістичні ланцюжки в процесах інтеграції та інтернаціоналізації. Особливості формування торгово-транспортних ланцюгів у міжнародній логістиці. Фактори, що впливають на формування і функціонування міжнародних логістичних ланцюжків: глобалізація, технологія. Рух товарних та інформаційних потоків в рамках міжнародних логістичних ланцюжків. Аналіз існуючих ланцюгів поставок. Опис бізнес-процесів в міжнародному ланцюгу поставок. Процесний підхід до представлення міжнародного ланцюга поставок: S-модель; SCOR-модель. Порядок формування структури і вибір об'єктів міжнародного ланцюга поставок. Критерії ефективного функціонування міжнародного ланцюга поставок. Основні етапи реалізації міжнародних логістичних операцій. Вивчення товарного ринку. Оцінка величини потенційного попиту на продукцію і формування пропозиції, відповідного попиту. Особливості вибору партнерів при формуванні міжнародного ланцюга поставки. Критерії та методи вибору партнерів. Вибір зарубіжних ринків збуту. Селекція міжнародних ринків. Вибір місць розміщення розподільних центрів в міжнародному ланцюгу поставок. Метод "повного перебору". Метод "визначення центру ваги". Метод "плеча доставки". Розрахунок міжнародних логістичних витрат в ланцюзі поставок.

Тема 4. Інфраструктура міжнародної логістики

Поняття інфраструктури. Компоненти інфраструктури міжнародної логістики. Міжнародна транспортна інфраструктура. Міжнародна інфраструктура залізничного транспорту. Міжнародна інфраструктура автомобільного транспорту. Міжнародна інфраструктура морського транспорту. Інфраструктура водного міжконтинентального транспорту. Міжнародна інфраструктура авіаційного (повітряного) транспорту. Міжнародна інфраструктура трубопровідного транспорту. Вузлова інфраструктура міжнародної логістики. Класифікація логістичних центрів в контексті міжнародної логістики.

Тема 5. Нормативно-правове забезпечення міжнародної логістичної діяльності

Правове регулювання міжнародної торгівлі. Міжнародні організації, що регулюють міжнародну торгівлю. Основні форми регулювання міжнародної торгівлі. Характеристика основних нормативно-правових актів, що регулюють міжнародну торгівлю. Зовнішньоторговельні договори як форма здійснення міжнародної логістичної діяльності. Структура і зміст зовнішньоторговельного договору. Договір міжнародної купівлі-продажу. Договір поставки товарів. Договір міни. Договір оренди. Лізингова угода. Договори доручення та комісії. Консигнаційні угоди. Агентські та дилерські угоди. Договори зберігання. Правове регулювання міжнародних перевезень. Міжнародні організації, що регулюють міжнародні перевезення. Основні форми регулювання міжнародних перевезень. Характеристика основних нормативних правових актів, що регулюють міжнародні перевезення. Міжнародні договори перевезення як форма здійснення міжнародної логістичної діяльності. Види міжнародних договорів перевезення. Умови поставок. Характеристика базисних умов поставок. Особливості вибору базисних умов поставки в договорі купівлі-продажу. Франко-умови. Терміни групи EFCD, міжнародні торгові правила. Форми міжнародних розрахунків. Інкасо. Види інкасо. Порядок інкасових розрахунків. Акредитив. Види акредитивів. Порядок розрахунків за допомогою акредитивів. Інші форми розрахунків. Державний вплив на зовнішню торгівлю і логістику.

Тема 6. Митне забезпечення міжнародної логістичної діяльності

Основи митного регулювання. Основні поняття, що застосовуються в митній справі та коментарі до них. Правове регулювання діяльності митного брокера та спеціаліста з митного оформлення товару. Митні режими, порядок їх застосування. Поняття митного режиму. Основні аспекти митного режиму. Особи, відповідальні за фінансове врегулювання в кожному конкретному режимі. Допустимі з товаром операції в кожному з режимів. Митне оформлення та митний контроль. Специфіка роботи з митними службами України. Порядок, правила переміщення, заборони та обмеження при переміщенні товарів і транспортних засобів через митний кордон України. Митні процедури: прибуття, перевезення, зберігання, декларування, митні режими. Спрощені процедури митного оформлення. Порядок оподаткування митами та податками. Митна вартість товарів. Методи визначення. Визначення митної вартості. Митні платежі. Класифікація митних платежів.

Тема 7. Інформатизація в міжнародній логістиці

Інформаційні системи в міжнародній логістиці. Функції міжнародної логістичної інформаційної системи. Інформаційна інфраструктура міжнародної логістики. Види міжнародних логістичних інформаційних систем і завдання, що вирішуються ними. Ієрархія використання міжнародної логістичної інформаційної системи. Види торгових і транспортних документів, що використовуються в міжнародній логістиці. Роль ЕОМ в забезпеченні передачі інформації. Автоматизовані системи обробки інформації. Електронний документообіг. Мережі супутникового зв'язку та супутникова навігація ринкових суб'єктів. Концепція "віртуальної організації". Створення інтегрованих інформаційних логістичних систем.

Тема 8. Ризики в міжнародній логістиці

Поняття ризиків у міжнародній логістиці. Основні причини та джерела виникнення ризиків у міжнародній логістиці. Сутність і зміст ризик-менеджменту. Основні правила ризик-менеджменту. Ідентифікація ризиків. Аналіз і оцінка ризиків. Розробка стратегії і тактики управління ризиками. Розробка та здійснення конкретних процедур управління ризиками. Основні види ризиків у міжнародній логістичній діяльності. Ризики вибору і надійності партнера. Маркетингові ризики. Транспортні ризики. Ризики, пов'язані з основними положеннями зовнішньоекономічного договору. Ризики реалізації. Ризики, пов'язані з процесом митного оформлення. Управління ризиками в міжнародних ланцюгах поставок. Побудова профілю ризику. Розробка стратегії управління ризиками в міжнародному ланцюзі поставок. Визначення пріоритетних факторів прибутку. Визначення критичної інфраструктури. Визначення вразливих місць. Процес управління ризиками в міжнародному ланцюзі поставок. Розуміння ланцюга поставок. Зміцнення ланцюга поставок. Правило "шести сигм". Визначення критичних шляхів. Управління критичними шляхами. Поліпшення доступності ланцюга. Створення команди, відповідальної за безперебійність ланцюга поставок. Робота з постачальниками та клієнтами.

Особливості та політики дисципліни

Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій, семінарських і практичних занять, а також самостійну роботу. Лекційна та самостійна робота студентів отримує своє практичне завершення на семінарах і практичних заняттях. В ході практичних занять аналізуються різні концепції, методи і технології управління логістичними процесами в умовах міжнародної діяльності шляхом вирішення конкретних завдань на бізі статистичних даних або даних діяльності підприємств у сфері логістики. Матеріали, які можуть використовуватися для роботи на семінарах та практичних роботах – періодичні економічні і

міжнародні видання, результати діяльності компаній, матеріали наукового характеру з соціальних мереж. Семінарські заняття включають в себе підготовку доповідей; рефератів; індивідуальних завдань за різними тематиками дисципліни; оцінювання на основі ділової гри. Самостійна робота студентів поділяється на самостійну роботу на аудиторних заняттях і на позааудиторну самостійну роботу. Вона включає як повністю самостійне освоєння окремих тем дисципліни, так і опрацювання тем, що освоюються під час аудиторної роботи.

Для здобуття студентами практичних навичок щодо ведення логістичної діяльності на міжнародному рівні передбачається проведення майстер-класів, ділових зустрічей, екскурсій з залученням провідних фахівців багатонаціональних компаній, з метою отримання досвіду прийомів роботи в умовах реалізації міжнародних логістичних проектів, уміння вести ділові переговори з зарубіжними партнерами, пошуку постачальників та ринків збуту продукції.

Форми та методи оцінювання

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-баловою шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до діючого [Положення про оцінювання результатів навчання студентів](#).

Поточний контроль (60 балів): 1) виконання практичних завдань по кожній темі курсу; 2) виконання ситуаційних завдань по напрямкам реалізації логістичної діяльності на міжнародному рівні; 3) поточне тестування на Порталі освітніх ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу Інституту.

Підсумковий семестровий контроль (40 балів): письмовий екзамен. Структура екзаменаційного білету: завдання на оцінювання теоретичних знань (комп'ютерне тестування); завдання на оцінювання практичних навичок (ситуаційне завдання); завдання на оцінювання професійних вмінь (творче завдання).

Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Рекомендовані джерела інформації

1. Крикавський Є. В. Логістика та управління ланцюгами поставок : навчальний посібник / Є. В. Крикавський, О. Похильченко, М. Фертч ; за ред. Є. В. Крикавського. – Львів : Львівська політехніка, 2017. – 844 с.
2. Москвітін Т. Д. Міжнародна логістика : навчальний посібник. Рекомендовано МОН України / Т. Д. Москвітін. – Київ : КНТЕУ, 2012. – 216 с.
3. Олійник Я. Б. Міжнародна логістика : навчальний посібник / Я. Б. Олійник, І. Г. Смирнов – Київ : Обрії, 2011. – 540 с.
4. Зовнішньо-економічна діяльність підприємств : навчальний посібник / Козак Ю. Г., Логвінова Н. С. [та ін.] ; за ред. Ю. Г. Козака, Н. С. Логвінової, М. А. Зайця. – 4-те видання, перероблене та доповнене. – Київ : Освіта України, 2012. – 272 с.
5. Новак В. О. Зовнішньо-економічна діяльність : підручник / Новак В. О., Мостенська Т. Л., Гуріна Г. С., Ільєнко О. В. ; за заг. ред. В. О. Новака. – Київ : Кондор, 2012. – 552 с.
6. Тридід О. М. Логістика : навчальний посібник / О. М. Тридід, Г. М. Азаренкова. – Київ : Знання, 2014. – 566 с.